

คำแนะนำ
การฉีดยา
เบาหวาน
สำหรับบุคลากร
ทางการแพทย์

Instruction of
Antidiabetic
Drug Injection
Techniques
for Medical
Personnel

สมาคมโรคเบาหวานแห่งประเทศไทย

โดยพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

คำแนะนำ การฉีดยา เบาหวาน สำหรับบุคลากร ทางการแพทย์

Instruction of
Antidiabetic
Drug Injection
Techniques
for Medical
Personnel

บรรณาธิการ

นายแพทย์เพชร รอดอารีย์
แพทย์หญิงสุภาวดี สีหิตเมศกุล
แพทย์หญิงสิรินนต์ รังสรรค์กุล ประทีองธรรม
แพทย์หญิงระวีวรรณ เลิศวัฒน์ภักย์
เภสัชกรหญิงสุชาดา ธนภัทรภวัน

สมาคมโรคเบาหวานแห่งประเทศไทย

โบพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เลขทะเบียน M 0152554
วันลงทะเบียน 11 ก.ค. 2561
616.262
เลขเรียกหนังสือ 0358
2561

คำแนะนำการฉีดยาบาดาน สำหรับบุคลากรทางการแพทย์

โดย
สมาคมโรคบาดานแห่งประเทศไทย
ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

บรรณาธิการ

นายแพทย์เพชร รอดอารีย์
แพทย์หญิงสุภาวดี ลิขิตมาตกุล
แพทย์หญิงสิริมนต์ ธีวตระกูล ประเทืองธรรม
แพทย์หญิงระวีวรรณ เลิศวัฒนาภิษ
เภสัชกรหญิงสุชาดา ธนภัทรกวิน

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ
พิมพ์ครั้งที่ 2 เดือนมีนาคม 2559
จำนวน 6000 เล่ม
ราคา 200 บาท

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ
National Library of Thailand Cataloging in Publication Data
คำแนะนำการฉีดยาบาดาน สำหรับบุคลากรทางการแพทย์.-- กรุงเทพฯ :
สมาคมโรคบาดานแห่งประเทศไทย, 2558.

76 หน้า.

1. บาดาน--การรักษา. I. เพชร รอดอารีย์. II. ชื่อเรื่อง.

616.462

ISBN 978-616-92070-2-3

พิมพ์ที่ บริษัทคอนเซ็ปต์ เมดิคัล จำกัด โทร 0-2942-3570-2

211/359 หมู่ 11 ซ.สามพร้าววังหิน 76 ถนนลาดพร้าววังหิน แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กรุงเทพฯ 10230

สารบัญ

คำนิยาม.....	ก
คำนำ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
บทที่ 1 การเตรียมความพร้อมสำหรับการคัดแยก.....	1
บทที่ 2 ตำแหน่งการคัดแยกขยะมูลฝอย และการดูแลบริเวณที่คัดแยก.....	7
บทที่ 3 ความรู้เรื่องยาเสพติด.....	11
บทที่ 4 การใช้เข็มและอุปกรณ์อย่างถูกต้อง.....	15
บทที่ 5 ขั้นตอนการคัดแยก.....	21
บทที่ 6 การทิ้งเข็มฉีดยาและอุปกรณ์คัดแยกขยะมูลฝอย.....	33
บทที่ 7 การตรวจน้ำตาลในเลือดด้วยตนเอง.....	37
บทที่ 8 การประเมินและการจัดการปัญหาจากการคัดแยก.....	45
บทที่ 9 ข้อควรระวังและคำแนะนำเพิ่มเติม สำหรับผู้เป็นเบาหวานเฉพาะกลุ่ม.....	47
บทที่ 10 คำแนะนำสำหรับผู้ดูแลใกล้ชิด และผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่เป็นเบาหวาน.....	59
รายนามคณะทำงาน.....	63
รายนามผู้ตีพิมพ์.....	64
สารบัญภาพ.....	66
ดัชนี.....	67

บทที่ 1

การเตรียมความพร้อม สำหรับการฉีดยา

การเตรียมความพร้อมสำหรับผู้เป็นเบาหวานให้เข้าใจ และเห็นความสำคัญของการฉีดยา จะทำให้การดูแลโรคเบาหวานประสบความสำเร็จมากขึ้น การเตรียมความพร้อมสำหรับการฉีดยา มีประเด็นสำคัญ ที่จะต้องสร้างสามเหลี่ยมเข้าใจให้กับผู้เป็นเบาหวาน 5 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1. ความเชื่อ มุมมองหรือแนวคิด ทางด้านจิตวิทยา และสังคมของการฉีดยาในผู้เป็นเบาหวาน
2. การประเมินความพร้อมของผู้เป็นเบาหวาน และ/หรือ ผู้ดูแล
3. การให้ความรู้แก่ผู้เป็นเบาหวาน และ/หรือ ผู้ดูแล อย่างเป็นระบบ
4. ภาวะกลัวเข็ม
5. ภาพลักษณ์หรือมุมมองของสังคมต่อการฉีดยา

ความเชื่อ มุมมองหรือแนวคิด ทางด้าน จิตวิทยาและสังคมของการฉีดยา ในผู้เป็นเบาหวาน

ผู้เป็นเบาหวานส่วนหนึ่งรวมถึงคนในสังคมส่วนใหญ่อาจมีความคิด ความเชื่อเกี่ยวกับโรคเบาหวานที่คลาดเคลื่อน โดยมีความเข้าใจว่า

- เมื่อเป็นโรคเบาหวานแล้วจำเป็นต้องฉีดยารักษาเบาหวานเสมอ
- การฉีดยาอินซูลิน หมายความว่าโรคเบาหวานที่เกิดขึ้น เป็นระยะสุดท้ายหรือโรคมีความรุนแรงมากขึ้น
- ส่วนหนึ่งยังเชื่อว่าการฉีดยาอินซูลินเป็นความล้มเหลวของการรักษา ไม่สามารถรับประทานยาลดระดับน้ำตาลได้

ประเด็นสำคัญ

- ควรแก้ไขความเข้าใจคลาดเคลื่อนของผู้เป็นเบาหวานและบุคคลรอบข้างว่าการฉีดยาไม่ใช่การลงโทษ ไม่ใช่การทำร้ายตนเอง ไม่ใช่ระยะสุดท้ายของโรค และไม่ใช่ความล้มเหลวของการรักษา
- ผู้เป็นเบาหวานควรเรียนรู้อย่างเป็นระบบในแง่มุมมองต่างๆ ในทุกด้านของการฉีดยา โดยการสาธิต และฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง
- ทำให้สังคมเข้าใจและยอมรับผู้เป็นเบาหวานที่ได้รับการรักษาโดยการฉีดยาอินซูลิน

ข้อควรปฏิบัติ

- มีการประเมินความพร้อมเป็นระยะๆ ในทุกมิติ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการนำไปปฏิบัติจริง